

NMT – ELEKTRONIKA, ZADACI ZA CRTANJE I RAČUNANJE

62. ŽN (DODATNI-5 BODOVA)

Pažljivo pročitaj uputu u zadatku te nacrtaj rješenje korištenjem pribora za tehničko crtanje, poštujući norme tehničkog crtanja.

DODATNI ZADATAK:

1. Načrtaj električnu shemu sastavljenu od sklopke, tri otpornika, dvije serijski spojene svjetleće diode, izvora istosmjerne struje i spojnih vodiča. Otpor otpornika je

$$R_1 = 100 \Omega,$$

$$R_2 = 25 \Omega \text{ i}$$

$$R_3 = 180 \Omega.$$

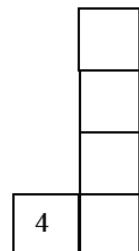
Diode svijetle kad je sklopka uključena, a da bi svijetlile određenom jačinom ukupan otpor zaštite od prevelikog napona i struje mora biti točno

$$R=200 \Omega.$$

Složi kombinaciju otpora. Ostavi vidljiv proračun ukupnog otpora. Pravilno označi sve elemente i polaritet izvora.

62.ŽNMT

19. Nacrtaj električku shemu sklopa koji se sastoji od izvora istosmjerne struje, osigurača, poliester kondenzatora od $150 \mu\text{F}$ koji je paralelno spojen izvoru i dvije serijski spojene svjetleće diode. Diode od prevelikog napona štiti otpornik od 200Ω . Pazi na pravilno crtanje i oznake električkih elemenata, te na polaritet.

63.ŽNMT DODATNI ZADATAK – 5 BODOVA

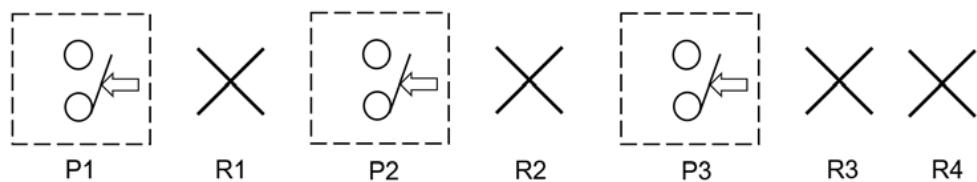
Uputa za rješavanje:

Pažljivo pročitaj uputu u zadatku te nacrtaj rješenje korištenjem pribora za tehničko crtanje, poštujući norme tehničkog crtanja.

DODATNI ZADATAK:

1. Nacrtaj izvedbenu ili shemu spajanja strujnog krug sastavljenog od rastalnog osigurača, tri obična prekidača i četiri rasvjetna tijela.

Prekidačem 1 uključujemo rasvjetno tijelo R1, a prekidačem 2 rasvjetno tijelo R2, a prekidačem 3 rasvjetna tijela R3 i R4. Fazni vod i simbole crtaj punom širokom crtom, a nulti vod punom uskom crtom. Označi slovom fazni i nulti vod. Koristi pribor za crtanje.

63.ŽNMT

19. Za zaštitu diode potrebno je s njom serijski spojiti otpor od $50\ \Omega$. Na raspolaganju su vam dva otpornika od $100\ \Omega$. Kako ćete riješiti problem? Nacrtajte elektroničku shemu sastavljenu od dva otpornika, jedne svjetleće diode, izvora istosmjerne struje i spojnih vodova. Pravilno označite sve elemente strujnog kruga i polaritet izvora. Objasnите kako ste međusobno spojili otpornike i zašto.
-

Dokažite izračunom valjanost otpora vašeg spoja.

Elektronička shema

Izračun vrijednost ukupnog otpora spoja otpornika:

4	

64.ŠNMT

Zadatke ove skupine treba rješavati tako da se uz simbol elementa napiše njegov naziv u desnom stupcu tablice. Svaki točan naziv donosi 2 bod.

20. Napiši u desnom stupcu točan naziv elementa.

8	

22. Nacrtaj električku shemu funkcionalnog električkog sklopa sastavljenu od dva jednakata stalna otpornika (R_1 i R_2) i svjetleće diode (LED), izvora istosmjerne električne struje, sklopke i spojnih vodiča. Otpornici sprječavaju pregaranje svjetleće diode i međusobno su spojeni paralelno. Svjetleća dioda je serijski spojena s paralelno spojenim otpornicima. Pravilno označi električke elemente strujnog kruga i polaritet izvora.

Shema:

7	

64. ŽNMT

21. Nacrtaj električku shemu sastavljenu od tri otpornika, jedne svjetleće diode, izvora istosmjerne struje i spojnih vodiča. Otpor od $300\ \Omega$ štiti diode od prevelikog napona, a na raspolaganju su ti tri otpornika od $200\ \Omega$ (R_1 , R_2 i R_3) koje možeš spajati po volji. Pravilno označi sve elemente strujnog kruga i polaritet izvora. Objasni kako si spojio otpornike.

Električka shema

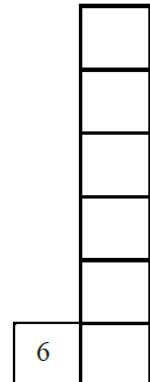
Matematičko objašnjenje:

9	

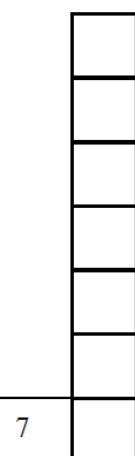
65.ŠNMT

Pažljivo pročitaj uputu u zadatku te nacrtaj rješenje korištenjem pribora za tehničko crtanje i poštujući norme tehničkog crtanja.

22. Nacrtaj jednopolnu elektrotehničku shemu strujnog kruga električne instalacije s jednom utičnicom sa zaštitnim kontaktom, jednopolnom sklopkom i rasvjetnim tijelom s metalnim kućištem. Rasvjetno tijelo se uključuje i isključuje jednopolnom sklopkom. Shemu nacrtaj tako da je raspored elemenata, redom s lijeva na desno: utičnica, sklopka, rasvjetno tijelo.

23. Na slici su prikazani simboli izmjeničnih sklopki kojima se uključuje rasvjetno tijelo s metalnim kućištem. Dovrši crtanje višepolne sheme spajanja tako da ucrtas spojne vodove, rasvjetno tijelo i osigurač. Odgovarajućim slovnim oznakama označi vodove.

65.ŽNMT (22.=6 BODOVA 23.=7 BODOVA)

Pažljivo pročitaj uputu u zadatku te nacrtaj rješenje korištenjem pribora za tehničko crtanje i poštujući norme tehničkog crtanja.

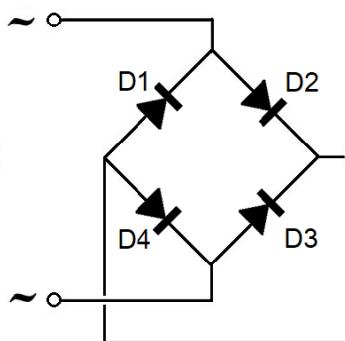
22. Nacrtaj shemu električkog sklopa sastavljenog od izvora istosmjerne struje, osigurača i dvije paralelno spojene svjetleće diode koje se uključuju istom sklopkom. Svaku diodu od pregaranja štiti otpornik od $300\ \Omega$. Pravilno označi električke elemente i polaritet izvora.

23. Električki sklop sastoji se od četiri ispravljačke diode (Graetzov spoj), elektrolitskog kondenzatora od $1500\ \mu F$ i dvije serijski spojene svjetleće diode. Elektrolitski kondenzator je spojen na izlaz iz Graetzovog spoja i koristi se za „glađenje“ izlaznog napona. U zadatku je nacrtan Graetzov spoj. Dva stalna otpornika ukupnog otpora od $20\ \Omega$ štite svjetleće diode od pregaranja. Na raspolaganju su ti otpornici od $25, 100$ i $200\ \Omega$, od koji dva trebaju činiti odgovarajući spoj ukupnog otpora od $20\ \Omega$.

Dovrši električku shemu tako što ćeš ucrtati ostale elemente (elektrolitski kondenzator, otpornike, dvije svjetleće diode) i spojne vodiče.

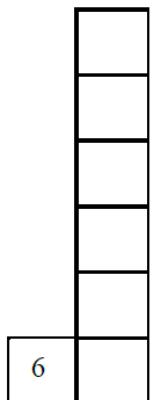
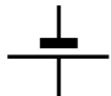
Izračunaj ukupan otpor odabranih otpornika i ostavi postupak vidljiv.

Normiranim oznakama označi ucrtane električke elemente na shemi, te polaritet kondenzatora i vodova na izlazu iz Graetzovog spoja.

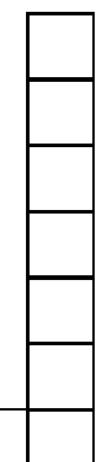
66.ŠNMT

22. Nacrtaj višepolnu shemu strujnog kruga koji se sastoji od izvora istosmjerne struje i dva rasvjetna tijela (žaruljice) koje se uključuju i isključuju zasebnim sklopkama. Označi polaritet izvora napona. Crtanje nastavi na već nacrtani izvor napona.

6

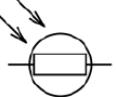
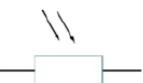
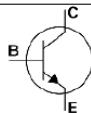
23. Električna instalacija se sastoji od jednog osigurača, dvije utičnice sa zaštitnim spojem i jednopolne sklopke koja uključuje jedno rasvjetno tijelo postavljeno ka kraju instalacije. Nacrtaj jednopolnu shemu strujnog kruga prema pravilima tehničkog crtanja u elektrotehnici. Redom crtaj elemente električne instalacije kako su navedeni.

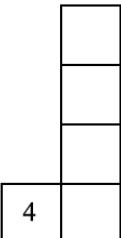

7

66.ŽNMT

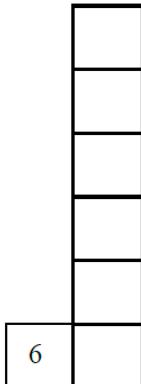
20. Svakom elementu prikazanom simbolom iz lijevog stupca pridruži odgovarajući opis primjene iz desnog stupca.

Simbol	Električna veličina	
1. ili 	a) pohranjuje električni naboj ovisno o potrebi	1. _____
2. 	b) pojačava električni signal	2. _____
3. 	c) propušta električnu struju u jednom smjeru	3. _____
4. 	d) propušta električnu struju ovisno o jačini svjetlosti	4. _____

Pažljivo pročitaj uputu u zadatku te nacrtaj rješenje korištenjem pribora za tehničko crtanje i poštujući norme tehničkog crtanja.

22. Elektronički sklop se sastoji od izvora istosmjerne struje, jedne svjetleće diode, otpornika od 330Ω (koji štiti svjetleću diodu od pregaranja), te od potenciometra kojim se regulira samo jakost svjetla diode. Nacrtaj shemu sklopa i pravilno označi elektroničke elemente.

23. Na shemi električkog sklopa su već ucrtani izvor izmjenične električne struje i istosmjerni elektromotor. Dovrši električki sklop tako što ćeš ucrtati:

- a) ispravljački sklop za poluvalno ispravljanje izmjenične struje koji se sastoji od ispravljačke diode i elektrolitskog kondenzatora;
- b) sklopku na izlazu ispravljačkog sklopa;
- c) ampermetar kojim se mjeri jakost električne struje u sklopu;
- d) signalnu svjetleću diodu (LED) sa stalnim otpornikom kao predotporom koja je paralelno spojena s elektromotorom i svijetli kad je uključen i elektromotor
(Napomena: Sklopka mora biti postavljena tako da se s njom uključuje i isključuje ne samo elektromotor nego i paralelno spojena signalna svjetleća dioda.).
- e) normiranim oznakama označi elemente električkog sklopa i polaritet kondenzatora.

~ o —

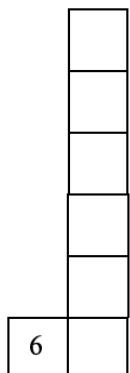

~ o —

7

Pažljivo pročitajte uputu u zadatku te nacrtajte rješenje upotrebom pribora za tehničko crtanje i poštujući norme tehničkog crtanja.

23. Nacrtajte shemu spajanja (višepolnu) strujnoga kruga sastavljenog od spojnih vodova, osigurača, serijske sklopke i dva trošila. Odgovarajućim slovnim oznakama označite vodove.

24. Nacrtajte elektroničku shemu funkcionalnog elektroničkog sklopa sastavljenu od dva jednaka otpornika, dvije svjetleće diode, izvora istosmjerne struje, tri sklopke i spojnih vodova. Svjetleće diode spojene su paralelno, a s njima je u seriju spojen otpornik koji sprječava njihovo pregaranje Prva sklopka uključuje i isključuje obje svjetleće diode, dok druga i treća sklopka uključuju i isključuju zasebno svaka svjetleću diodu. Pravilno označite elektroničke elemente strujnoga kruga. Načrtani sklop treba biti u stanju da prva dioda ne svijetli, a druga dioda svijetli.

